

Generalforsamling, Danske Malermestre, Mundtlig beretning, lørdag 6. juni 2026, Odense

En overskrift for denne beretning kunne være: Usikre tider...

Ved indgangen til 2026 handlede meget om den amerikanske præsident og hans mærkværdige idé om, at han skulle overtage Grønland. Det blev lidt slået hen i spøg, men rent faktisk blev danske soldater sendt til Grønland – medbringende både blod og bomber.

Blod, hvis de skulle komme i kamp med amerikanske soldater og få brug for blodtransfusion og bomber, så de kunne sprænge landingspladsen i lufthavnen i Thule i stykker.

Og vi stod ikke alene. En række af Danmarks europæiske venner stillede ligeledes op ved at sende egne militære kapaciteter til Grønland. De forsvarede ikke kun Grønland og Danmark, de forsvarede også et internationalt system og den internationale retsorden.

Det er i nøden, man skal kende sine venner.

I Ukraine raser krigen videre – på fjerde år. Intet tyder på, at russerne er noget nærmere en sejr, snarere tværtimod. Igen ser vi at den store vil tryne det lidt mindre land. Modsvaret - også i dette tilfælde - er at lande med fælles værdier rykker tættere sammen og forsvare de fælles værdier.

Men med Trump, Putin og den kinesiske præsident Xi Jinping er den verdensorden, der har været gældende lige siden afslutningen på Anden Verdenskrig, er under alvorlig forandring.

Vi oplever nu hastigt stigende energi- og materialepriser, efter Trumps hovedkuldse angreb på Iran i slutningen af februar. Iranernes modsvar var at lukke Hormuz-strædet. Et modsvar som hverken amerikanere eller nogen andre har taget højde for.

Resultatet er stigende energipriser. Stigende inflation. Og stigende økonomisk usikkerhed. Det gælder også i vores del af verden.

Heldigvis står den danske økonomi stærkt. Ledigheden er lav, og de fleste af os har pæne ordrebøger. Men det kan bekymre, at vores politikere har brugt så rigeligt af det såkaldte finanspolitiske råderum, at vi måske ikke er så velpolstrede til at møde en usikker økonomisk fremtid. Vi lever i disse år af penge, som vi regner med, kommer i kassen.

Vi skal passe på med at stå uforberedt, hvis vi ender i en situation med stigende arbejdsløshed, højere renter og en ødelæggende inflation. Jeg behøver bare at nævne, at oliekriserne i 1970'erne også skyldtes krig og krise i Mellemøsten. Begge fik mærkbar og varig betydning for hele vores samfund.

Lige for at blive ved den stærke danske økonomi og det finanspolitiske råderum. I sidste uge kom de økonomiske vismænd med en ny rapport. Her fastslår de, at det økonomiske råderum er 30 milliarder kroner mindre end ventet. Finansministeriet selv havde regnet med, at der var 190 milliarder kroner mere at rutte med.

Og de mange milliarder kroner i forskel svarer næsten til det årlige budget for uddannelse og forskning – eller mere end halvdelen af det samlede forsvarsbudget.

De mange manglende milliarder kan få afgørende indflydelse på valgløfterne om velfærd, grøn omstilling og skattelettelser.

Siden valget tilbage i marts har de danske politikere brugt usædvanligt lang tid på regeringsforhandlingerne.

Og, for at bruge et omskrevet citat fra valgkampen, så har regeringsdannelsen nok handlet om nogen – og mindre om noget.

Lars Løkke Rasmussen fik sin økonomiske politik og reformer foræret, men ikke nogen ministerpost af Troels Lund Poulsen, der med sit opdrag som kongelig undersøger, barslede med en VLAK-regering.

Den faldt ikke i god jord, og Lars Løkke vendte sig mod Mette, Pia og Martin igen. En centrum-venstre-regering med parlamentarisk støtte fra Enhedslisten og Alternativet. Den kan godt blive svær at forklare næste gang, der kommer en valgkamp.

Og så fik vi – efter ti uger eller præcist efter 69 dage – præsenteret et 77 sider langt regeringsgrundlag i tirsdags. Kendingsbogstaverne lyder på S-SF-M-R, hvordan det skal sættes sammen til noget mundret, skal jeg ikke kunne sige.

De kalder sig selv for den grønneste regering nogensinde. Og hånden på hjertet, så er det nok også på tide, vi får talt om dyrevelfærd, drikkevand og ødelagte fjorde. Det er næppe nogen tvivl om, at der er plads til forbedringer på disse områder.

Men for lige at vende tilbage til en tidligere slide; vismændene og deres bud på det forjættede økonomiske råderum, som slet ikke er så stort, som det var før valget.

Derfor bliver det interessant at se, hvordan gratis tandpleje, gratis offentlig transport for unge, en forbedring af Arne-pensionen med 3.000 kr. Folkepensionen forhøjes, flere pædagoger, mellemskatten afskaffes... Jeg kunne sådan set blive ved.

Selvom regeringen har anvist en del af finansieringen, mangler der fortsat mange penge. Det bliver interessant at se, hvor de skal komme fra. Og så blot lige for at knytte et enkelt ord til de mange 'gratis' gaver i grundlaget. Der er jo ikke noget, der er gratis, det betyder blot, at der er andre, der betaler.

Men, ret skal være ret, vi er også blevet præsenteret for et regeringsgrundlag med markante initiativer, som kan styrke virksomhedernes konkurrenceevne. Man kunne have frygtet det værste, men i regeringsgrundlaget er der også fokus på erhvervslivet og den økonomiske udvikling. Der er altså blik for, at det er virksomhederne, der sikrer Danmark og dansk økonomi – også i usikre tider.

Der er også indtil flere elementer i regeringsgrundlaget, som er vigtige for os.

Den nye regering fortsætter arbejdet med at indføre et Id-kort på større byggerier ligesom den overenskomstbaserede certificering for udenlandske virksomheder bliver gennemført. Id-kortet har længe stået på vores ønskeseddel og vil understøtte indsatsen for ordnede forhold og fair lige konkurrence.

Regeringen har fremlagt en storstilet boligplan Frem mod 2030. Planen indebærer, at der skal bygges nye ejer- og almene boliger – herunder 4.000 nye ungdomsboliger i København og på Frederiksberg.

Regeringen vil indføre en afgift på nedrivning. Det skal være dyrere at rive ned, meget mere byggeri skal renoveres og transformeres. Som fag skal vi være rigtig glade for det forslag; der er nemlig meget mere arbejde for os i renoveringer, end der reelt er i nybyggeri.

At regeringen vil renovere frem for at bygge nyt hænger jo også sammen med den grønne dagsorden og bæredygtighed. Det er i øvrigt en dagsorden, vi skal understøtte. Der er en højere indtjening for maleren ved vedligehold end ved nybyggeri – og så får vi også i højere grad mulighed for at yde rådgivning om holdbare og sunde materialevalg.

Endelig erklærer regeringen krig mod bureaukrati. Der er sat et ambitiøst mål om at reducere mængden af byrder med en fjerdedel – 25 pct. – frem mod år 2035. Som organisation bør vi komme med indspark til, hvad I konkret slås med i hverdagen hjemme på kontoret.

Overordnet set er det rigtig godt, og vi kan være mere end tilfredse med regeringsgrundlaget. Et springende punkt vil dog være udmøntningen.

Mens vi er ved indsatsen for ordnede forhold... For kort tid siden afslørede en undersøgelse, at det Faglige Hus nu er Danmarks største fagforening. Det Faglige Hus har nu 10.000 flere medlemmer end 3F.

Det rejser en – på sigt – svær debat, som vi er nødt til at forholde os til som arbejdsgivere. I første omgang kan vi måske være ligeglade med, at det er lykkedes for de gule fagforeninger at tiltrække så mange medlemmer.

Men der er et men... For det er jo de traditionelle fagforeninger, vi forhandler overenskomsten med. Det er de traditionelle fagforeninger, der tager konflikterne og, på et eller andet plan, også er med til at skabe de

ordnede forhold, som vi også som arbejdsgivere nyder godt af. Det gælder også i forbindelse med den udenlandske arbejdskraft, arme- og benvirksomheder.

Hvis de gule fagforeninger for alvor bliver de helt dominerende spillere, hvem skal vi så forhandle løn- og arbejdsvilkår med?

Vi taler altid så varmt for den danske model, men hvem er det, vi skal forhandle disse vilkår med, hvis den traditionelle fagbevægelse er væk? De gule tilbyder primært rådgivning og juridisk hjælp, men deltager ikke på samme måde i forhandlingerne om overenskomsterne. De kompetencer har de ikke – i hvert fald ikke for nuværende – og derfor er de også billigere at drive og så tiltrækkende for arbejdstagerne.

Fortsætter udviklingen risikerer vi at komme i den situation, at der ikke er en modpart at forhandle med – i hvert fald ikke en modpart i traditionel forstand.

Den nye regering er opmærksom på problemerne! I regeringsgrundlaget er der nedsat en arbejdsgruppe, der skal se på, hvordan man kan støtte op om den danske model og det organiserede arbejdsmarked. En oplagt mulighed ville være et øget fradrag på kontingenter til den traditionelle fagbevægelse.

Hvad der dog mangler i regeringsgrundlaget, er problemerne med at tiltrække unge mennesker til erhvervsuddannelserne.

Regeringen vil arbejde for, at mange flere unge skal bestå folkeskolens afgangseksamen og at flere får en ungdomsuddannelse. Men regeringsgrundlaget nævner ikke specifikt manglen på kloge hænder. Om få år kommer vi i den grad til at mangle faguddannede mennesker, hvis vi ikke formår at trække flere unge til de erhvervsfaglige uddannelser.

En mulig løsning er visionen om EPX – den fagligt orienterede, alment dannende ungdomsuddannelse, som kan tage kampen op med gymnasiet.

Det kan lade sig gøre at vende udviklingen, men det kræver, at man er tro mod visionen: At der investeres, hvad der skal til, i de såkaldte campusmiljøer, hvor de unge på tværs af studiegrene kan finde det studiemiljø, som i så høj grad har været efterlyst på erhvervsskolerne.

Ja, det varer op til to år længere, inden vi kan tage de unge i lære, men er det til så stor skade? Jeg er helt sikker på, at kvaliteten af vores lærlinge bliver højere, når de har haft to ekstra år til at udvikle sig og modne i. De bliver ganske enkelt mere afklarede og studieparate.

Og til sin tid skal vi nok stå parat med de nødvendige praktikpladser. Det gør vi allerede. Når jeg ser på statistikken, så glæder det mig, at vores virksomheder tager deres uddannelsesansvar alvorligt.

Lige mens vi er ved erhvervsuddannelserne, eller måske snarere et tiltag, der kan føre til, at flere unge vælger erhvervsuddannelserne – juniormesterlæren.

Med den et år gamle juniormesterlære har vi fået åbnet endnu en dør ind til vores virksomheder. Med ordningen kan elever i 8. og 9. klasse gå i praktik en til to dage om ugen i en virksomhed. Og måske kan vi vække de unges interesse for vores fag, så de senere vil søge en rigtig læreplads hos os.

Men de første erfaringer med juniormesterlæren viser, at det ikke er helt enkelt at indgå en praktikaftale. Skolen er ganske vist ansvarlig for kontakten med virksomheden og har ansvaret, mens aftalen løber. Men forældrene og virksomhederne skal selv finde hinanden. Desuden skal der lægges en hel del papirarbejde til grund, blandt andet en nøje specifikation af, hvad de unge mennesker skal lave.

Jeg vil dog stadig opfordre til at prøve kræfter med juniormesterlæren. Vi hjælper de unge med at opdage deres talenter, og vi skaber en rekrutteringskanal ind i vores fag. Og så må vi se på, om vi kan udvirke, at krav og pligter bliver mere gennemskuelige.

Her er det også på sin plads at sende en stor buket roser afsted til Hjørring Kommune, der var værter ved DM i Skills sidst i april måned. Arrangementet blev stærkt udfordret allerede før konkurrencerne gik i gang: Stormen Dave gik i land og væltede flere af de store arrangementstelte, der skulle huse de mange Skills-deltagere.

Men Nordjysk stædighed fornægter sig ikke, og ved en kæmpeanstrengelse lykkedes det at få alt op at stå igen, inden konkurrencerne begyndte. Og det blev, kan jeg afsløre for de af jer, der ikke var forbi nordenfjords, et af de bedst afviklede Skills-arrangementer, jeg har oplevet.

Jeg kan bare sige, at Skills rammer alle aldre. Der er noget for de ældre, der selv har været i fagene. Der er noget for de aktive, der kan opleve, hvordan eleverne arbejder i dag. Der er noget for de elever, der går på de tekniske skoler, der kan komme og se og spejle sig i deltagerne.

Der er noget for dem, der går i folkeskolen og som kan komme og se, hvad man kan blive, og hvor dygtig man kan blive til et fag, og så er der noget for de helt små, der bare synes, det er vildt spændende og bare for stort det hele.

Og et bedre ansigt for erhvervsuddannelserne skal man lede længe efter – omkring 50.000 besøgende fik en oplevelse af de helt store.

Danmarks dygtigste bygningsmalerlærling hedder i øvrigt Lærke Lauth Agerskov. Hun er i lære hos Lone Lohse i Stoholm. Og Lone er her i dag...

Vi skal også lige runde vores farvepris. Den 12. maj uddelte vi Farvepris til restaureringen af Cirkusbygningen i København. Her har man genskabt Verner Pantons formidable farvecirkel, og det er et sandt

bombardement af farver, lys og indtryk. Det er et projekt, der viser præcis, hvad vores fag kan, når vi tør bruge hele paletten og tænke i store visuelle oplevelser.

Prisen minder os om, at vores håndværk er afgørende for menneskers trivsel. Når vi vælger den rette behandling, skaber vi rammerne for både sundhed, arbejdslyst og gode liv.

Det er en viden, vi skal blive endnu bedre til at bruge i vores daglige dialog med kunderne. Når vi går ind i den faglige sparring om, hvad farverne gør ved et rum, flytter vi fokus fra blot at være dem, der vedligeholder og dækker af, til at være dem, der hjælper kunden med at træffe de rigtige valg. Vi leverer ikke bare maling på en flade – vi skaber de konkrete omgivelser, der er med til at forme menneskers hverdag og humør.

Og det er med til at skabe respekt om vores fag.

Inden jeg nu overlader min mundtlige såvel som den skriftlige beretning til generalforsamlingen, skal jeg sende en stor tak vores samarbejdspartnere – alle lige fra Håndværkerforeningen København, SMVdanmark, Malerfagets Faglige Fællesudvalg, Arbejds miljøhuset – og selvfølgelig til Danske Malermestres medarbejdere.

Jeg skal også takke min bestyrelse for endnu et år i malerfagets tjeneste.

Og så skal jeg rette en dyb og meget personlig tak til Ole Draborg, der efter 30 år stopper som direktør. Du trådte til, da vi stod midt i en turbulent tid og skulle finde vores egne ben. Og du overlader en veldreven og dygtig organisation, som altid har arbejdet for malerfaget og for medlemmerne.

Jeg har altid sat stor pris på dit arbejde og din person.

Og vi skal også sige velkommen til din afløser, Nicolai Siegumfeldt, der er kommet fra en stilling som underdirektør i Tekniq. Nicolai, det er en tung arv, du overtager – jeg er dog ikke i tvivl om, at det nok skal lykkes dig at løfte den. Velkommen.

Med disse ord overlader jeg så vel denne mundtlige som den udsendte skriftlige beretning til generalforsamlingen.